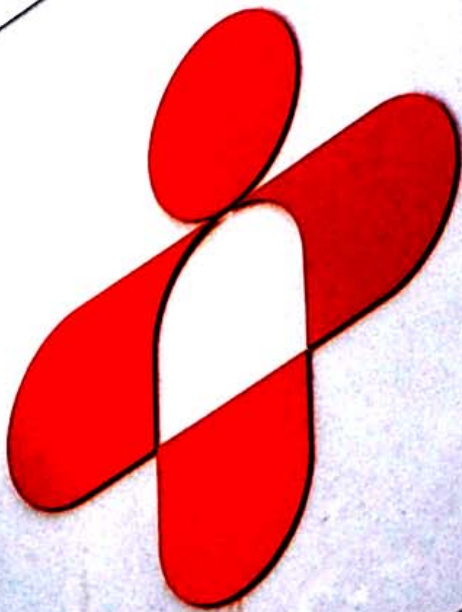

RECOMANACIONS PER UN ÚS NO SEXISTA DEL LENGUATGE

**SANT PERE CLAVER
FUNDACIÓ SANITARIA**

RECOMANACIONS PER UN ÚS NO SEXISTA DEL LLENGUATGE

Introducció

Dins del Pla de Igualtat que estem treballant en el nostre centre, volem expressar la voluntat per part de la Institució, de no discriminar a ningú per raó de sexe, raça o creença religiosa.

És per aquest motiu que des de la comissió del Pla de Igualtat treballem per crear unes recomanacions d'ús del llenguatge no sexista que reflecteixi aquest pensament en tots els documents d'ús intern i extern.

Consideracions generals

- Hem d'evitar utilitzar les formes masculines com genèriques. Per això establirem diferents estratègies lingüístiques per reflectir la presència de les dones en els textos que redactem.
- La forma de redacció més habitual és combinar recursos que permeten evitar la discriminació per raó de sexe en el llenguatge, utilitzant preferentment formes genèriques (mots col·lectius, noms d'unitats administratives.....) i fer servir formes dobles quan els genèrics no siguin adequats.
- Quan fem referència a una persona determinada, adaptarem el text al gènere que li correspon. (El conseller, la consellera. El jutge, la jutgessa. El director, la directora....). Ara bé, si estem redactant un text que ha de tenir validesa durant un temps indeterminat, convé utilitzar un nom genèric o denominació doble. (La Conselleria, el personal mèdic, la direcció....).
- Les denominacions d'activitats són formes genèriques que permeten fer referència al conjunt de dones i homes que s'hi dediquen:
 - Advocats-----Advocacia
 - Empresaris-----Empresariat
 - Professors-----Professorat
 - Jutges-----Judicatura
 - Enginyers-----Enginyeria

- Els documents administratius, com ara les sol·licituds, s’han d’adreçar a l’òrgan, centre o unitat administrativa competent i no al càrrec ni a la persona que l’ocupa en un moment concret.
- Amb mots com ara “persona, equip, personal, cos o equip” i diferents complements, es poden formar expressions vàlides per dones i homes.
- Un altre recurs que cal tenir en compte per evitar les marques de gènere és el tractament de “vós”, habitual en el llenguatge administratiu català.
- Quan les exigències del text o la manca d’una paraula o expressió que defineixi allò que volem expressar no ens permeten fer servir formes genèriques, podem optar per fer servir la forma femenina i la masculina. Es pot fer amb les formes senceres i amb les abreujades (treballadors i treballadores, o bé treballadors/ores).
- Els impresos, tant en paper com documents electrònics, han de preveure la realitat de les persones que els han d’emplenar. Hi ha diversos sistemes per incloure la referència a dones i homes en la redacció i en un mateix escrit es poden combinar diverses solucions.
 - Sr/Sra.-----Nom i Cognoms
 - Nascut/uda a-----Lloc de naixement
 - Domiciliat/ada a-----Domicili

Llenguatge adaptat al nostre centre de treball

Administrativa	Administratiu	El personal administratiu. El personal d’administració La plantilla administrativa
Advocada Advocadessa	Advocat	Advocat/ada L’advocacia
Assessora	Assessor	L’assessoria L’equip assessor
Assistent social	Assistent social	L’assistència social El personal d’assistència social

Auxiliar administrativa	Auxiliar administratiu	El personal auxiliar administratiu. La plantilla auxiliar d'administració.
Auxiliar de infermeria Auxiliars de infermeria		Els/les auxiliar de infermeria. El personal auxiliar de infermeria.
Cap de servei Caps de serveis		Els/les caps de serveis.
Col·legiada	Col·legiat	El/la col·legiat/ada
Diplomada de infermeria	Diplomat de infermeria	Diplomatura de infermeria Diplomat/ada de infermeria
Directora	Director	La direcció L'equip directiu
Gerent		El/la gerent Gerència
Infermera	Infermer	El personal de infermeria La plantilla de infermeria
Informàtica	Informàtic	El personal d'informàtica
Llicenciada	Llicenciat	La llicenciatura
Membre Membres		El/la membre. Els/les membres L'entitat. L'equip. L'associació. L'agrupació. El col·lectiu.
Metgessa	Metge	El personal mèdic L'equip mèdic
Nena Les nenes	Nen Els nens	L'Infant. La mainada. Les criatures.
Presidenta	President	La presidència
Regidora	Regidor	La regidoria
Secretària	Secretaria	El personal de secretaria La plantilla de secretaria
Sòcia	Soci	La societat L'associació L'entitat L'agrupació
Subalterna	Subaltern	El personal subaltern

Tècnica	Tècnic	L'equip tècnic
Telefonista		L'atenció telefònica El personal de la centraleta
Treballadora	Treballador	El personal La plantilla
Tutora	Tutors	La tutoria
Veïna Veïnes	Veí Veïns	La comunitat El veïnat
Voluntària	Voluntari	El voluntariat El personal voluntari

EXEMPLES PRÀCTICS DEL LLENGUATGE NO SEXISTA

Exemples pràctics de fórmules que poden ser útils per evitar la utilització de formes sexistes estereotipades aplicables en el llenguatge que s'utilitza tant en l'elaboració de textos administratius com en els textos d'ús públic en general.

Exemples de **mots col·lectius** que eviten que hàgim d'esmentar tots dos gèneres:

<u>En lloc de</u>	<u>Proposta</u>
homes	gent / humanitat/ població / gènere humà / espècie humana
nens	infància / canalla / mainada / quitxalla
ciutadans	ciutadania / població / poble / societat
consellers	Consell Executiu / Govern
treballadors	personal / plantilla
professors	professorat / claustre
tots	tothom / tota la gent / tot el món

Exemples de **noms de professions** que permeten evitar les marques de gènere:

En lloc de	Proposta
advocats	advocacia
empresaris	empresariat
jutges	judicatura

Exemples de **noms d'organismes i unitats administratives** que permeten posar èmfasi en el càrrec com a institució i no en la persona que l'ocupa en un moment concret:

En lloc de	Proposta
alcalde	alcaldia / ajuntament
assessors	assessoria / consell assessor
president	presidència
redactors	consell de redacció

Exemples de **mots invariables** pel que fa al gènere:

En lloc de	Proposta
home	persona / ésser humà
nen	infant

Exemples de **la paraula *persona* i altres mots genèrics**, com ara *part*, *personal*, *cos* o *equip* i diferents complements:

En lloc de	Proposta
l'interessat	la persona interessada
el signant	la persona que signa
llista definitiva d' admesos i exclosos	llista definitiva de persones admeses i excloses
el demandant	la part demandant
formadors	personal formador
professors	equip docent
metges i infermeres	professionals de la salut

Exemples d'ús d'**adjectius** que poden substituir formes que no són vàlides per a tots dos sexes:

En lloc de	Proposta
drets de l'home	drets humans
informe del metge	informe mèdic

Exemples de **frases i perífrasis** que permeten evitar les marques de gènere mitjançant petites modificacions en la redacció.

En lloc de	Proposta
molt agraïts per la vostra col·laboració	us agraïm la vostra col·laboració
el sol·licitant pot demanar una còpia...	quan es presenti una sol·licitud es pot demanar una còpia...

Exemples del **tractament de vós**, habitual en el llenguatge administratiu català, i que permet evitar les marques de masculí o femení:

En lloc de	Proposta
el/la convidem a la inauguració de...	us convidem a la inauguració de...
aprofito l'avinentesa per saludar-la/lo atentament	aprofito l'avinentesa per saludar-vos atentament

En els documents públics destinats a un **conjunt indeterminat de persones**, com ara convocatòries, disposicions oficials, impresos o informació de serveis, s'ha de tenir especial cura de no fer servir únicament el masculí per generalitzar.

totes les inscrites i tots els inscrits al curs	tothom que s'hagi inscrit al curs / les persones inscrites al curs
dades de tots els catalans i totes les catalanes	dades de la població de Catalunya
experiència com a professor de català per a adults	experiència en ensenyament de català a persones adultes
nom del responsable de la gestió administrativa	nom de la persona responsable de la gestió administrativa / nom del/de la responsable de la gestió administrativa

Bibliografia:

CARBÓ, C. et al. (2001): ***Estrategias gramaticales del castellano y del catalán para evitar un uso no sexista del lenguaje en la comunicación epistolar política***. Comunicación presentada en las Jornadas sobre Comunicación y Género.

GENERALITAT DE CATALUNYA. (2005) ***Marcar les diferències: la representació de dones i homes a la llengua***. Comunicat de premsa. Barcelona.

INSTITUTO DE LA MUJER Y MINISTERIO PARA LAS ADMINISTRACIONES PÚBLICAS (1993): ***Uso no sexista del lenguaje administrativo***, Ministerio de Asuntos Sociales, Instituto de la Mujer. Madrid.

MINISTERIO DE EDUCACIÓN Y CIENCIA (1988): ***Recomendaciones para el uso no sexista de la lengua***, Madrid, MEC.

UNESCO (1990): ***Recomendaciones para un uso no sexista del lenguaje***, Paris, BPS/D.